

prima instanță: Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău
Judecător: Gh. Mîtu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru

ÎNCHEIERE

17 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu și Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ciobanu Constantin, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ciobanu Constantin împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată privind contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 7 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Ciobanu Constantin, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 13 iulie 2016,

c o n s t a t ă :

La 11 iunie 2014, Ciobanu Constantin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” S.A. privind contestarea actelor administrative.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 6 octombrie 2014, a fost admis recursul declarat de Ciobanu Constantin, fiind casată încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 13 iunie 2014 de restituire a cererii de chemare în judecată, cu trimiterea pricinii spre rejudecare în fond. (f. d. 27 – 30)

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 1 martie 2014, Î.C.S „Red Union Fenosa” S.A. a întocmit actul nr. A 21923 de depistare a încălcării clauzelor contractuale, precum și actul de control al echipamentului de măsurare. Astfel, la 10 martie 2014, i-au fost expediate actele menționate, dar și factura pentru energia

electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale. Nefiind de acord cu acestea, a depus în adresa pârâtului o contestație, care a fost respinsă.

În aceeași ordine de idei, reclamantul a precizat că, la 26 mai 2014, a fost debransat de la sursa de curent.

Pe fondul cauzei, Ciobanu Constantin a precizat că a fost lipsit de dreptul să fie prezent la citirea, controlul, verificarea și efectuarea constatării tehnico – științifică a echipamentului de măsurare, prevăzut la art. 48 lit. g) din Hotărârea nr. 393 din 15 decembrie 2010 cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea energiei electrice. Susține că pârâtul nu i-a demonstrat conectarea neautorizată la care se face referire în actele contestate.

Totodată, reclamantul a subliniat că actul nr. A 21923 de depistare a încălcării clauzelor contractuale și actul de control al echipamentului de măsurare i-au fost expediate la 10 martie 2014, fiind încălcat în așa mod dispozițiile pct. 164 al Regulamentului sus citat, care prevede termenul de cel mult 3 zile.

Solicită Ciobanu Constantin, anularea actului nr. A21923 de depistare a încălcării clauzelor contractuale, actului de control al echipamentului de măsurare din 1 martie 2014, precum și a facturii pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale cu simbol variabil 2141565141.

La fel, a cerut obligarea Î.C.S „Red Union Fenosa” S.A. de a fi conecta la sursa de curent. (f. d. 15)

La 6 februarie 2015, instanța de fond a obligat Î.C.S „Red Union Fenosa” S.A. de a reconecta pe Ciobanu Constantin la instalația de utilizare a energiei electrice la locul de consum din mun. Chișinău, bd. D. Cantemir, 1, ap. 39 până la examinarea cauzei în instanța de judecată, cu condiția achitării de către reclamant a taxei de reconectare (f. d. 53). Actul de dispoziție al Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău a fost menținut prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2015 (f. d. 79 – 80).

Prin încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 6 februarie 2015, a fost dispusă înlocuirea în proces a Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. cu succesorul acestuia în drepturi Întreprinderea cu Capital Srăin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată. (f. d. 59)

La 23 noiembrie 2015, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a admis recursul declarat de Ciobanu Constantin și a casat integral încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 29 iunie 2014 de scoatere de pe rol a acțiunii, cu restituirea pricinii în aceeași instanță spre rejudecare în fond. (f. d. 104 – 106)

Î.C.S. „GNF Furnizare Energie” S.R.L. a depus referință în întâmpinarea cererii de chemare în judecată, solicitând respingerea acțiunii ca nefondată. (f. d. 61 – 63)

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 13 iulie 2016, a fost respinsă integral acțiunea, ca fiind nefondată. (f. d. 153, 156 – 157)

În urma depunerii apelului de către Ciobanu Constantin, intimatul Î.C.S. „GNF Furnizare Energie” S.R.L. a formulat referință, prin care a considerat că pretențiile apelantului sunt neîntemeiate. (f. d. 181 - 182)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 7 februarie 2017, a fost respins apelul declarat de Ciobanu Constantin, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău 13 iulie 2016. (f. d. 197 – 205)

La adoptarea soluției, instanța de apel a reținut că acțiunile întreprinse de Î.C.S. „GNF Furnizare Energie” S.R.L. au fost înregistrate video la momentul controlului, iar CD – ul a fost anexat la fila dosarului cu nr. 119. (f. d. 202)

În cele de urmă, Colegiul civil a conchis că nu a stabilit ilegalități la adoptarea actului nr. A21923 de depistare a încălcării clauzelor contractuale, actului de control al echipamentului de măsurare din 1 martie 2014, precum și a facturii pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale cu simbol variabil 2141565141. (f. d. 203)

Totodată, instanța de apel a respins argumentul apelantului cu privire la faptul că nu a fost înștiințat în prima instanță pentru ședința de judecată din 13 iulie 2016, întrucât, potrivit materialelor pricinii, ultimul a fost înștiințat pentru ședințele de judecată din 6 februarie 2015, orele 11:20; 16 mai 2016, orele 13:50, ce se confirmă prin avizul de recepție (f. d. 48) și recipisa privind înștiințarea despre amânarea cauzei (f. d. 118). Mai mult ca atât, Ciobanu Constantin a luat cunoștință cu materialele cauzei la 4 iulie 2016 (f. d. 146). (f. d. 203)

În continuare, instanța ierarhic inferioară a decis că instanța de fond a respins întemeiat și just propunerile de recuzare a judecătorului Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, Gheorghe Mîțu. (f. d. 204 – 205)

Instanța de apel, per ansamblu, s-a călăuzit la soluționarea litigiului pe fond de art. 14 alin. (1), (7), (8) al Legii privind energetica și punctele 49 lit. a), 93 alin. (2), 155, 161, 165, 172, 173² din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010.

Cu privire la argumentele apelantului referitoare la încălcarea normelor de drept procedurale, instanța de apel și-a întemeiat poziția pe art. 50, 102 alin. (4)¹ și 206 din Codul de procedură civilă.

La 24 februarie 2017, Curtea de Apel Chișinău le-a expediat participanților la proces copia deciziei integrale din 7 februarie 2017. (f. d. 206)

La 27 martie 2017, Ciobanu Constantin a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 7 februarie 2017, solicitând casarea acesteia și hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 13 iulie 2016, cu trimiterea spre rejudecare în prima instanță în alt complet.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurentul a afirmat că instanța de apel a stabilit incorect că a fost citat legal de Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău pentru ședința de judecată din 13 iulie 2016, deoarece, după casarea încheierii primei instanțe de scoatere de pe rol a acțiunii și repartizării dosarului, nu a mai fost înștiințat în corespundere cu art. 105 alin. (1) din Codul de procedură civilă. La fel, a adus la cunoștință că instanța de apel nu a examinat faptul că prima instanța nu s-a pronunțat asupra punctului 5 din cererea de chemare în judecată.

Un alt punct de vedere al recurentului se referă la faptul că procesele – verbale ale ședințelor de judecată, anexate la filele dosarului cu nr. 123, 124, 130, 143, 151, 152, nu corespund prevederilor art. 124 alin. (2) lit. a) din Codul de procedură civilă, lipsind, totodată, ora deschiderii ședinței de judecată și fiind întocmite cu încălcarea art. 275 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

În drept, cererea de recurs este întemeiată pe prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) și alin. (3) lit. e), și art. 445 alin. (1) lit. c¹ din Codul de procedură civilă.

La 13 aprilie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Întreprinderii cu Capital Srăin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată, informând-o că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. (f. d. 214)

La 4 mai 2017, intimatul a depus o referință în întâmpinarea recursului, solicitând respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Ciobanu Constantin, prin intermediul avocatului Popa Grigore, este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Materialele cauzei dovedesc faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere dispozițiile de drept enunțate, instanța de recurs consideră că recursul declarat de Ciobanu Constantin la 27 martie 2017 este depus în termen, deoarece, la materialele dosarului, nu există dovada recepționării de către recurent a copiei deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 7 februarie 2017.

Luând în considerație circumstanțele prezentate, instanța observă că cererea de recurs nu a întrunit temeiurile de inadmisibilitate prevăzute de art. 433 alin. b), c), d) din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, Colegiul își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță, de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse

pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (a se vedea, de exemplu, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, ibidem, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, ibidem, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Ciobanu Constantin este formulată în baza art. 432 alin. (2) lit. c) și alin. (3) lit. e) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile

formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat. (a se vedea f. d. 202 – 205)

De fapt, instanța de recurs reține că Ciobanu Constantin nu a dat detalii cu privire încălcările comise de instanța de apel pe care le-ar fi considerat esențiale, care ar putea obliga instanța să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze hotărârile judecătorești a ambelor instanțe. În realitate, recurentul a beneficiat de o procedură contradictorie, având posibilitatea legală de a participa efectiv la examinarea pe fond a cauzei, atâta vreme cât în ordine de apel, în temeiul art. 383 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică probele din dosar și cele prezentate suplimentar de aceștia, iar procedura de administrare a probelor în instanță de apel este similară celei din primă instanță.

În partea ce ține de incorectitudinea întocmirii proceselor – verbale ale ședinței, instanța constată că Ciobanu Constantin nu a depus observații asupra acestuia în corespundere cu art. 275 alin. (6) din Codul de procedură civilă.

Instanța de recurs notează că argumentul recurentului cu privire la faptul ca instanța de fond nu s-a pronunțat asupra punctului 5 din cererea de chemare în judecată, nu a fost dezvoltat pe deplin, nefiind, în consecință, îndeplinită cerința obligatorie din art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În baza celor prezentate, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 24; *Beniamin Nersesyanyan*, *ibidem*, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Ciobanu Constantin a formulat respectiva cerere după ce a avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations*

Services v. Franța, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanțelor judecătorești inferioare a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, Colegiul constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite *supra*, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Ciobanu Constantin nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ciobanu Constantin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală